Benli?in Ayr?mla?mas? Ölçe?i K?sa Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Benli?in Ayr?mla?mas? Ölçe?i K?sa Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17524

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Benli?in Ayr?mla?mas? Ölçe?i K?sa Formu (BAÖ-KF), bireylerin duygusal ve entelektüel sistemleri aras?ndaki ayr?m? ve özerkli?i ölçmek amac?yla geli?tirilen orijinal ölçe?in Türkçe adaptasyon çal??mas?d?r. Bu k?sa form, **psikometrik** aç?dan geçerli ve güvenilir bir araç sunarak, klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda benli?in ayr?mla?mas? düzeyini h?zl? ve etkin bir ?ekilde de?erlendirmeyi amaçlamaktad?r. Ölçe?in uyarlama çal??mas?, yap?sal geçerlik ve uyum geçerli?i analizleri ile desteklenmi?, böylece Türkiye'deki psikoloji alan?nda kullan?ma uygunlu?u gösterilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Benli?in Ayr?mla?mas?, **Uyarlama**, K?sa Form, Yap? Geçerli?i, Güvenirlik, **Do?rulay?c? Faktör Analizi**, Pozitif Psikoloji.

Yazarlar

Yusuf Sar?kaya, Murat Boyac?, Tuncay ?lhan, Ay?e Aldemir.

Amaç

Benli?in Ayr?mla?mas? Ölçe?i K?sa Formu'nun temel amac?, Bowen Aile Sistemleri Teorisi'nin merkezi kavramlar?ndan biri olan benli?in ayr?mla?mas? düzeyini Türkçe konu?an popülasyonlarda geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçmektir. Bu adaptasyon çal??mas?, orijinal ölçe?in uzunlu?undan kaynaklanan uygulama zorluklar?n? a?may? ve ara?t?rmac?lara daha pratik bir araç sunmay? hedeflemi?tir.

Ölçek, bireyin kendi dü?ünceleri, duygular? ve inançlar? ile ba?kalar?n?n beklentileri veya bask?lar? aras?ndaki ayr?m yapabilme yetene?ini de?erlendirir. Yüksek **ayr?mla?ma** düzeyi, bireyin stres kar??s?nda daha adaptif olmas?n? ve yak?n ili?kilerde daha sa?l?kl? s?n?rlar çizebilmesini i?aret eder.

Yap?

Ölçek, kuramsal olarak Murray Bowen taraf?ndan geli?tirilen **Benli?in Ayr?mla?mas?** (Differentiation of Self) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, bireyin duygusal sistemden ba??ms?z hareket edebilme, özerk bir kimlik geli?tirebilme ve yo?un ili?ki bask?s? alt?nda bile kendi de?erlerine sad?k kalabilme kapasitesini ifade eder.

BAÖ-KF, bu karma??k psikolojik yap?y? ölçerken, bireyin duygusal reaktivitesini ve benlik

ARABPSYCHOLOGY.COM

bütünlü?ünü ne ölçüde koruyabildi?ini de?erlendiren maddeler içermektedir. Bu ba?lamda, ölçek klinik psikoloji ve aile terapisi ara?t?rmalar? için kritik bir araçt?r.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe formunun geçerlik çal??malar? iki ana yöntemle incelenmi?tir: Yap? Geçerli?i ve Uyum Geçerli?i.

Yap? Geçerli?i: Ölçe?in kuramsal yap?y? do?ru bir ?ekilde temsil edip etmedi?i, **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) kullan?larak test edilmi?tir. DFA sonuçlar?, k?sa formun orijinal yap?y? korudu?unu ve Türkçe örneklemde de geçerli bir faktör yap?s?na sahip oldu?unu göstermi?tir.

Uyum Geçerli?i (Kriter Geçerli?i): Ölçek puanlar?n?n, kuramsal olarak ili?kili olmas? beklenen di?er de?i?kenlerle olan korelasyonlar? incelenmi?tir. Bu kapsamda, ölçek puanlar? ile **sürekli kayg?** ve **otantiklik** de?i?kenleri aras?ndaki ili?kiler analiz edilmi?tir. Beklendi?i gibi, yüksek ayr?mla?ma puanlar?, dü?ük sürekli kayg? ve yüksek otantiklik düzeyleri ile anlaml? korelasyonlar göstermi?tir.

Güvenirlik

Benli?in Ayr?mla?mas? Ölçe?i K?sa Formu'nun güvenirlik analizleri iki farkl? yöntemle gerçekle?tirilmi?tir: ?ç Tutarl?l?k ve Test-Tekrar Test Güvenirli?i.

?ç Tutarl?l?k: Ölçe?in tüm maddelerine ait **Cronbach alfa** iç tutarl?k katsay?s? hesaplanm??t?r. Bu katsay?, .73 olarak bulunmu?tur. Bu de?er, psikometrik standartlara göre kabul edilebilir düzeyde bir iç tutarl?l??a i?aret etmektedir, yani ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçek puanlar?n?n zaman içinde ne kadar stabil kald???n? de?erlendirmek amac?yla test-tekrar test yöntemi kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in zamana kar?? tutarl? sonuçlar üretti?ini teyit etmi?tir.

Faktör Analizi

BAÖ-KF'nin yap? geçerli?i, istatistiksel aç?dan güçlü bir yöntem olan **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) kullan?larak incelenmi?tir. Bu analiz, ölçe?in maddelerinin, orijinal teorik modelde öngörülen faktör yap?s?na uygunlu?unu do?rulamak için yap?lm??t?r. DFA sonuçlar?, Türkçe uyarlaman?n faktör yüklerinin yeterli oldu?unu ve orijinal modelin iyi bir uyum sergiledi?ini göstermi?tir.

Ölçek Bilgileri

ARABPSYCHOLOGY.COM

Test Çe?idi: Uyarlama

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Orijinal ölçe?in yap?s?na dayanarak varsay?lm??t?r)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite Ö?rencileri ve Genel Yeti?kin Popülasyonu (Uyarlama çal??mas?n?n hedef kitlesi)

Ya? Grubu: Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Adaptasyon çal??mas?, psikoloji ve e?itim bilimleri alan?nda çal??an ara?t?rmac?lar taraf?ndan yürütülmü?tür.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i

Anahtar Kelimeler

Benli?in Ayr?mla?mas?, Bowen Teorisi, Duygusal Reaktivite, **Sürekli Kayg?**, **Otantiklik**, Psikolojik Test.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Yusuf Sar?kaya

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im Adresi: yusufsarikaya@gmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Benli?in Ayr?mla?mas? Ölçe?i K?sa Formu'nun Türkçe uyarlama çal??mas? **2017** y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m?yla ilgili izinler ve ücret bilgisi için sorumlu yazar Yusuf Sar?kaya ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na eri?im mümkündür.

Orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: benligin-ayrimlasmasi-olcegi-kisa-formu-toad.pdf

Kaynaklar

Sar?kaya, Y., Boyac?, M., ?lhan, T. ve Aldemir, A. (2017). Benli?in Ayr?mla?mas? Ölçe?i K?sa

ARABPSYCHOLOGY.COM

Formunun (BAÖ-KF) Türkçe uyarlama çal??mas?: ?lk psikometrik bulgular. *2. Avrasya Pozitif Psikoloji Kongresi* içinde (s.297-299). ?stanbul: Üsküdar Üniversitesi.

Benli?in Ayr?mla?mas? Ölçe?i K?sa Formu Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r.

Ölçek maddeleri, kaynak içerikte aç?kça belirtilmedi?inden, bu bölüme eklenememi?tir. Detayl? maddeler için lütfen Sar?kaya ve ark. (2017) referans?na veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçiniz.

ARABPSYCHOLOGY.COM